

KILENCES HONVÉDEK

JÓTÉKONYCÉLU TÁBORI UJSÁG.

Hirdetési ár: 18 oldal egyszeri megjelenése 10 korona. Apróhirdetés szavankint 8 fill. Többszöri hirdetésnél árkedezmény.

Szerkesztik a harctéren levő kilences honvédek

Kiadja: a 9. honv. gy. e. özvegy- és árva-alapjának kezelősege, „az ezred özvegy- és árva-alapja” javára.

Megjelenik időközönként.

Közlemények az ujság címére: Tábori posta 425. küldendők.

AZ ANYÁK IMÁJA.

Hallottátok-e már az édesanyák imádságát: a szeretet, a reménység, a fájdalom s a büszkeség szavát?! Értetek fakad az, értetek, Ti glóriás halottak és értetek, kik még bátran küzdve töritek az ellent. Ezernyi ezer szívből áradoz s híven kíséri a dicsőség és kinszenvedések utjain a fiaikat, kiket körülomból a harc riadalma:

Csatadal, ami felkorbácsol és lángralobbant, ha megdördülnek az ágyuk, ha kerepelnek a gépfegyverek, ha süvit a golyó s megcsillannak a szuro nyok.

Templomi zsolozsma, mely végigzeng e hazán, minden istenadta nap s minden óráján a napnak.

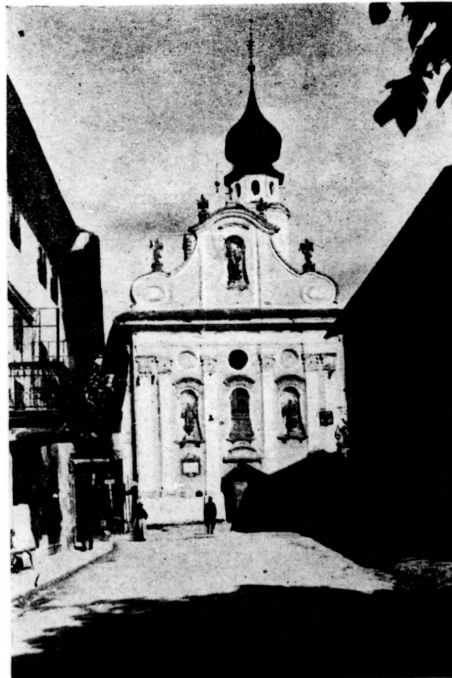
A gazdagok márványos palotáiból s a szegények vedlett kunyhóiból egyforma áhitattal zeng felétek. Ott zsong a nagy város bódító forgatagában s a

kicsi falvak utcáinak áhitatos csöndjében is fületekbe zsong. Ezt az imádságot mormolja a hullám, ezt sugja a szellő, lágyan röppen el aggódo anyák ajkáról, megborzongat, szívbe markol s újra lelkesít haláltánkra, csataviadalra.

Felétek sugárzik az édesanyák könylepte szeméből, a hitvesek gyász- és fájdalomszavától s ettől lesztek örömmámorosak a győzedelmek napjain.

Fegyverre hívó szözat, letiporni a határon olálkodó ellent, de csengő szó is, --- fájdalmas, vágyakozó — mely visszaédesget elhagyott tüzhelyünkhöz.

Szent kötelék, mely a szeretet végtelen láncára fűzi össze a sziveket s nyomán egy gondolatámad, egy érzés születik és egy fohász kél: „Nagy Isten, hallgasd meg könyörgésünket: ne en-

Róm. kath. templom.

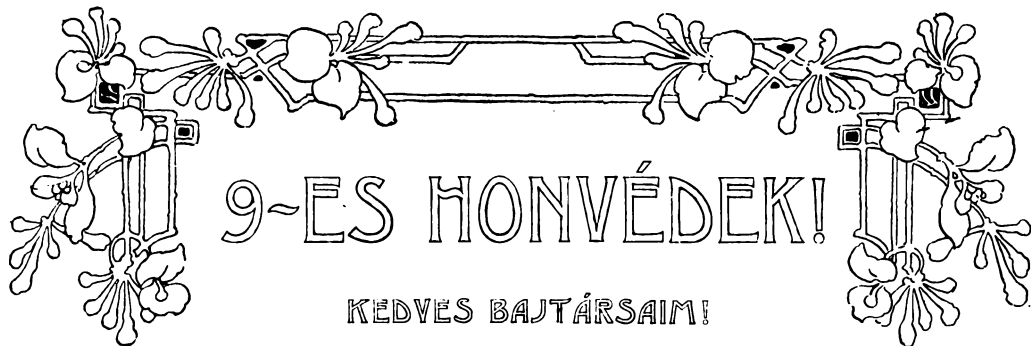
gedd, hogy fiaink hiába vérezzenek, hiába pusztuljanak.“

Az imádság végigreszket virágos völgyeken, havas csúcson, elszáll messze-messze, idegen mezőkre is, szomorú, korhadó fakeresztek fölé

és bánatos, sötét fátyollá verődve terül el a sirdombok fölött, ahol a mi ellelejthetetlen hős fiaink alusznak, porladoznak.

Tudjátok-e, hogy mi ez az imádság?!

Ez az imádság: — az anyaszeretet!

Az immár ötödik esztendeje dúló világháborúba *Preinreich* Gyula czredes vezénylete alatt indultatok!

Tudjátok mindnyájan, hogy ezen szeretet ezredparancsnokunk legmélyebb fájdalomunkra — mintaszerű kötelességteljesítésének sajnálatos áldozata lett. A történetírásnak lesz feladata ezen nemesen érző, — s mint ember, katona, s parancsnok, egyaránt fenkölt gondolkozásu egyénnek kiváló tulajdonságait kellőleg megőrkíteni, — az ezred mely azonban első vezetőjét oly gyorsan veszette el, mindenkor hálás kegyelettel fogja emlékét megőrizni!

A háború legelső szakában, úgyszólván első napjaiban vette tehát így át *Jankovich Ferenc* ezredes a 9. ezrednek parancsnokságát!

Honvédek! Bajtársaim! Széles Magyarországon ki ne ismerné a 9-es honvédeket? Ki ne ismerné a Vörös sapkások ezen derék ivadékainak babér övezte dicsőségét? Ki ne tudná azt, hogy a magyar honvédségnek világra szóló hírnevében aranybetűkkel tündököl az a szerénynek látszó 9-es szám, a melyet sapkáncokon viselünk, s a melyre mindnyájan oly nagy, de nagyon büszkék lehetünk!

Vagy talán azt hiszitek, hogy a most már mélyen Oroszország beisejében tanyázó kozákok, Szibériai kirgizek s tudja Isten mily népfajok már elfeledték a 9-esek golyóinak fűtyölését, a 9-esek szuronyának élet s hogy a most velünk szemben álló gaz olaszok nem hallottak Tomaszówról, Moszcnicáról, az 1915. évi nagy offenziváról, a Strypamenti harcokról, Bökecsről, Uz-völgyről s nem tudják azt, hogy mily részünk volt az oroszok legyürésében a román áruló letiprásában?

Ti voltatok azok, kik mindezt végrehajtottátok! Ti voltatok azok akik a 9-es számnak, — ezen kimagasló dicső szép ezredünknek e hírnevét örökre biztosítottátok!

De ki volt az a ki Benneteket ezen ádáz tusák között hősiességek végrehajtása közepette bölcs mérséklettel vezetett, a ki mindnyájunknak örömét, baját, bántódását igazán szívén viselte, a ki mint az ezred valódi atyja egyéni kiválóságainak teljes latba vetése mellett ezen ezredet, — a 9-eseket ezen kimagasló polcra emelte, a melyről most oly büszkén lenghet a fennen lobogó s szűz Mária képét viselő szintiszta nemzeti zászlónk.

9-esek! Kedves Bajtársaim! A legnagyobb hála kell, hogy áthasson Mindnyájatokat, ha ezredünknek ezen hosszú éveken át volt kiváló parancsnokára *Jankovich* ezredes úrra gondolunk s nem kételkedem, hogy majd Mindnyájan még gyermekeiteknek, unokáitoknak is elmesélni fogjátok, hogy ki is volt azon jóságos ezredparancsnok, s hogy úgy miként Ti, úgy gyermekeitek és unokáitok is levett kalappal fogják kérni Istent, — hogy szerettet volt parancsnokunkat soká éltesse s őt minden földi boldogsággal sokszorososan elhalmozza!

Édes fiaim! Ezen fennen lobogó büszke zászlót, a 9-eseknek ezen szűztiszta symbolmát most én vettem kezembe! Ezen zászlón szennyfolt nincsen! Ez tündököl teljes mivoltában, — teljes ékességével! Sok-sok babérjaival bőségesen övezetten!

Ezen zászlót régi épségében, régi diszében akarom s kívánom én továbbra is megtartani!

Hozzátok fordulok tehát harcedzett derék fiaim, Kassai vitézek, Sárosi véreim, Szepesi, Zempléni, Abauji hősök, — Erdélyt védte tigriseim s mindmegannyi pompás magyar harcosaim, hogy a törhetetlen királyhűség, lángoló hazaszeretettől legmélyebben áthatva, a rendületlen akaratnak vas ereinkben való teljes érvényesítése mellett ezen fennen lobogó büszke 9-es zászlónkat övezte babérdísznek még egy parányi szirmát sem engedjük letördelni, elfonyadni, — hanem

tradicionalis régi vitézségünkkel, hősiességünkkel igyekezzünk fényes hadisikerekkel egy oly pompás díszes koszorúba fenni, — hogy ezen így felékesített zászlónkat az áldásos béke lekövetkeztének idején büszke göggel vihesük majd édes otthonunkba, a hol mint a 9-es zászlóia mindenki meghatottsággal átértzett legteljesebb elismeréssel tekinthessen.

Kedves Fiaim! Tudjátok mindnyájan, — hogy nem mi akartuk a háborút, — tudjátok, hogy annak első napjai óta egy tisztességes lékére irányul minden törekvésünk, de hát ellenünk szegődött az egész világ népe, — s a rablás, fosztogatás, aljas erkölcs telen cizméjében egyszülve, életünk, vérünk ellen törnek s édes hazánk 1000 éves fenállását megdöntve, Erdélyt, a Bánátot, s tudja Isten még mily részeket a hazugág ámitás aljas jelígeje alatt tőlünk elbitorolni akart!!!

Ötödik esztendeje, hogy szent hazánk iránti kötelességérzettől teljes mérvben áthatva, fenkölt királyunk parancsainak, ősi szokásainkon alapuló magyar vitézséggel eleget teszünk, s a legfényesebben meg-hiusítjuk, hitszegő volt szövetségeseink s a világ sok mindenféle népének ellenünk törő galád, ocsmány törekvéseit!

Emelt fővel tekinthetünk vissza sikereinkre, igaz büszkeség töltheti el lelkünket, hogy nemcsak hogy az egész világgal szemben megálltuk helyünket, — de oly kiterjedt ellenséges területen vezetjük meg lá-bunkat!

A hősi vitézséggel kivívott ezen óriás sikereket kezeinkből kiragadni, most aztán ne engedjük! s a megszokott szívos vs akarattal, teljes egyetértéssel, s egymásba ve-tett bizalommal, hiusítsuk meg főlényünk teljes tudatátán to-vább is ellene-ink mindazon kísérletét, mely az elfoglalt te-rület még csak talpalatnyi földjének elhó-dtására irá-nyul! De mint-hogy ellensé-geink mindezen sok meddő pró-bálkozása nekik csak újabb ku-darcot, felsülést okoz, — s mint-hogy így fegy-verrel semmi si-kert elérni nem

tudnak, azért aljas gondolkozásmódjuknak ek-latans példáját szolgáltatva, propaganda minis-teriumok létesítettek, piszkos undok eszközök megválasztásában versenyezve, bennünket megméte-lyezni, a köztünk levő egyetértést, bizalmas együttér-zést megbomlasztani, s aljas hazugsággal bennünk oly kishitűséget feléleszteni igyekeznek, — mely eszközök kitalításukat lankasztva, — ereinket meghéhitva, őket aztán fegyveres főlények elérésére, — sikerek kivívá-sára képesítsék!

De nem, — a vitéz 9. ezred nem hallgat ily csalia gonosz ámitásra, a sok aljas hazugság mely vesztün-ket célozza, ezen szép ezred minden egyes derék hő-sénél süket fülekre talál, s így nem kételkedem, hogy mindnyájan még a legválságosabb viszonyok között is az ezred becsületére, — szent 9-es zászlónk dicső szép babérdíszére gondolva, a honszeretet és királyhűség legmélyebb érzelmétől áthatottan a régi szellemben fogjuk esküvel fogadott kötelességünket továbbra is teljesíteni, — s így az ezred mindenkor és minden al-kalommal meg fog maradni azon egészen kiváló magas polcán, — amelyen az minden tekintetben most is büszkélkedhetik.

Arany betűkkel írta meg a történelem eddigi ha-disikereinket, — eddigi dicső harcainkat, s ne tőrjük, hogy ezen csillogó betűk a jövőben megfakuljanak, — de igyekezzünk mindnyájan ezen betűket a jövőben még ragyogóbbá tenni, még jobban bearanyozni!

Kedves 9-es honvédek! Mint egy gondos atya szerető gyermekeit, — ugyanúgy zártalak én Benne-tekét szívembe!

Igaz ösztönésséggel, meleg ragaszkodással viselte-

tem hozzátok!
A Ti sorsotok az én sorsom!
Örömötök az én örömöm! s a legőszintebben, legmelegebben osztózom Bánátotokban, Bajatokban, Fájdatokban!

Tudom, — na-gyon jól tu-dom, hogy a sú-lyos háború 5-ik esztendejében sok nélkülözés-ben, — sok li-ánytan van ré-szetek, — ne-héz időket mért reánk a sors, — de hát egy jobb jövő mi-

Jeszeniczel Jankovich Ferenc ezredes az ezredtörzs tisztikara körében.

(Távozása előtt 1918. augusztus 31-én készült felvétél.)

Nemes Aladár Dr. Heródek Ferenc Jankovich Ferenc Schreiber Ferenc szds.
főhadnagy ezredilekész. ezredes. a műszaki század par.
Popovics Gyula főhadgy. Dr. Boskovics Henrik Schreiber János szds. Nyéthygyi Ferenc
ezred élelmező tiszt. ezred-orvosfőnök. ezred segédtiszt. alezredes, most czr. par.

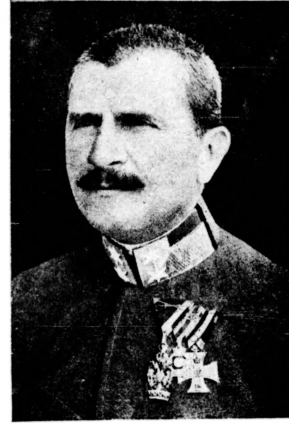
előbbi bekövetkezteké biztos reményében el ne veszítjük a régi kipróbált ereinkbe vetett bizalmat, ne csüggedjünk, ne lankadjunk, — s így ne engedjük magunkat letéríteni az egyenes s igaz őszinteséggel megalapozott azon útról, a melyek teljes sikerünket, végleges győzelmünket s a mindnyájunk által már olyannyira kívánt áldásdús békét végre elérni fogjuk.

A legnagyobb bizalommal legyetek tisztjeitekhez, parancsnokaitokhoz, altisztjeitekhez, a kik velem együtt mindenkor a Ti jövőtöket, a Ti megalégedettségeket, a Ti boldogulástokat tartjuk szüntelen szem előtt.

Erős a hitem, teljes a meggyőződés, hogy tehát átérzitek a hozzátok intézett őszinte szavaimat s így megvagyok győződve, hogy ezen pompás kiváló ezred minden egyes hőse továbbra is teljes egyetértéssel, kölcsönös bizalommal s megértéssel fogja a király és haza iránti férfias kötelességét a leghívebben, legpontosabban teljesíteni, — s így ha mielőbb békességben térünk vissza édes hazánkba, duzzadó öntudattal, s méltó büszkeséggel lengethessük majd magasra azon dús babérvél ékesített 9-es zászlót, — amely az utóknak is mindenkor az ezred sok hadidicsőségét, fényét, pompáját fogja hirdetni.

Tábori posta 425. 1918. szeptember havában.

Nyékhegyi Ferenc
alezredes, ezredparancsnok.

Neuhirer László alezredes,
az I. zászlóalj parancsnoka.

Péterfalvi Molnár Dezső altábornagy ajándéka.

Olaszfront, 1918. okt. hó.

Péterfalvi Molnár Dezső altábornagy, dandárunk volt, s ezidőszent a . . . hadosztály parancsnoka, a háború kezdete óta már negyedikben emlékezik meg ezredünkről. A múlt évekhez hasonlóan, ez év augusztus 25-én is 100 koronát küldött azon 9-es honvéd al-

T Á R C A.

□ □ □

Halálos csókok.

Balázs Bálint erősen fogta bucsuzáskor a Szitás Klári kezét.

— Ha visszagyöväök, megesküszünk. Az enyém vagy, az enyém is maradsz. Hakire másra nézel, annak beborult. Megölöm, ha tulajdon testvérem lesz is.

Sokáig aztán hirt sem hallottak a legényről, amit meg azután hallottak, az cseppet sem volt megnyugtató. Izgága, erőszakos természetét a mondurban sem tagadta meg s bizony ki jutott neki a büntetésből. Ez is, de meg sok más is volt az oka, hogy Klári nem tartotta meg a fogadalmat, de férjhez ment Papp Sándorhoz.

Bálint, mikor meghallotta, hogy Klári másé lett, megizente neki egy szabadságos katonával, hogy megtartja a szavát. Szomorú világot csinál, ha haza kerül.

Közben Papp Sándor is kikerült a harctérre és a Doberdón kerülgette a halált. Nagyon imádkozhatott érte a felesége, hogy még csak a hajszála se görbült meg abban az emberirtő harcban, melyből bizony alig került ki ember épen. Már ki is egyezett volna a sorsral valami kis sebesülésben, ha lehetett volna. De, mintha az lett volna a végzete, hogy végig küzdje mindazt az emberi fantáziával el nem képzelhető szenvedést és nélkülözést, melyekkel a doberdói pokol éppen nem fukarkodott, — semmi baja nem történt. Néha a menázsival levelet is kapott fel az állásba s minden levél végén ott olvasta az intést, mit aggódo felesége rótt fel a szürke tábori lapra, hogy őrizkedjen Balázs Bálinttól. Ugy hallották otthon, hogy ő is arra van s a szerető asszony féltette tőle az urát.

Papp Sándor azonban híret sem hallotta ezen a tájon a haragosának. Oly kis körre terjedt ki látásuk-tudásuk, hogy tőle bizvást ott lehetett akár a másik állásban is, anélkül, hogy csak sejtette is volna, hogy mellette küzd, akinek halált ígért egyszer.

Az olaszok akkoriban nem szenvedtek municióhiányban. Minden árva mi fiunkra olyan veszett ágyuzást vittek végbe, hogy beillett volna holmi fiók Istenítéletnek is. Csattogott a gránát a gránítfalakra s hányta szerte a kődarabokat. Papp Sándor laposakat pislantott s várta a dörrenésre a választ a sziklafalon. Azután hullt a kő s jajgatott az ember, ha ugyan még ráért jajgatni.

Egyszer aztán úgy érezte Sándor, hogy valami megüti a combját s utána zsidadni kezdett a lába. Próbált felállni, de nem birt, pedig nem érzett fájdalmat. Csak mintha millió kis hangya szaladgált volna az ereiben. Odébb csuszott az állásból és hason kuszva vonszolta magát hátrább. Félelem vett rajta erőt s menekülni igyekezett. Csak el-el ebből az idegcsakgató zenebonából. Vonszolta maga után sebesült lábát s kuszva-cuszva egy gránátvájta gödörben huzta meg magát. Nem messze ment el tőle egy út, de egy

tiszt megjutalmazására, aki az ezred *tarnawatikai* tüzerkeresztjében részt vett és jelenleg is az ezrednél van.

Molnár altábornagy az egész ezred hűségese engedelmessége, becsületes munkássága, páratlan hazaszeretete és hősiessége iránti háláját, az ezred minden tagja iránt táplált tiszteletét, szeretetét és háláját röjja le ezen mindnyájunkat fölötté kitüntető megemlékezésében rejlő elismerésével.

Nyékhegyi *Nyékhegyi* Ferenc ezredparancsnokunk ez évben *Mihók* György őrmester-ezredkürtösnek, az ezred legöregebb katonájának, az 56 éves Gyuri bácsinak ítélte oda a Kegyelmes ur ajándékát.

Mihók őrmester fiatalabb korából már ismeri a háborús életet. A világháborúban önként jelentkezett harctéri szolgálatra s hadjárat kezdetétől végig élte az ezred összes győzelmeit, az azok nyomán fakadt örömeiket és a néha váratlanul beköszöntött keserves időkét is. Hiszen nincs öröm ürm nélkül.

Szívbeli örülünk az ezredparancsnok ur kedves elhatározásával Gyuri bácsi újabb kitüntetésének. Midőn bajtársi jobbnkat nyújtjuk neki, ugyanakkor hálás köszönetet mondunk *Molnár* Dezső kegyelmes urnak a 9-es honvédek megbecsüléséért, ami csak szívós kitaratásra és hősiességre sarkal mindnyájunkat a végső győzelemig, amely nemsokára meghozza hazánknak a biztos béke drága gyümölcsét.

Szószerint közöljük az altábornagy ur sorait, melyeknek kíséretében az összeget Nyékhegyi Ferenc ezredparancsnok urunkhoz juttatta:

teremtett lélek nem járt rajta. Felnézett a háta megett ágaskodó hegyfalra, amely megett még tombolt a harc s elborzadt a gondolatra, hogy lejutott azon. Lassan megeredt az eső. Szürke homály borult a vidékre s elhallgatott az ágyuzás is. Még csak délután volt, de oly sötét lett, hogy nem látott ki az utra sem. Megvackolta magát a gödrében, magára huzta a köpenyegét és várta a messze reggelt. Az igazi este is nehezen jött meg s a zápor egész kis tavat öntött már alá. Az elcsendesült ágyuzást most az Úr haragja váltotta fel s dörgött az ég, mintha csak túl akart volna tenni a versenyt nem álló harminc és felesek.

Lábait hülni érezte s ereje egyre fogyott. A nyelve odatapadt a szájpaddlásához. Megízlelte a gödrében összegyűlt vizet, de undorodva köpte ki. Sáros volt és véres. A szeme előtt tüzes karikák táncoltak s az agya lüktetett, mintha pöröllyel kalapáltak volna benne. Úgy látszott, a végít járja. Félni kezdett és segítségért kiáltott. A szél elkapta a hangját, de válasz nem jött rá. Kiáltott ismét, de semmi felelet. Belemeresztette szemét a sötétségbe s keresett valami támpontot, amibe látását bele kapcsolhatta volna. Semmi! Semmi!...

Hazagondolt. A feleségére, aki vándorlás s akinek magzatját már ő nem fogja látni. Az anyjára, aki visszavárja s hiába fogja várni. Itt pusztul el, mint egy kutya, a szennyes vízben rothadásnak indul s a vadmadarak kezdek ki a megüvegesedett szemét.

Hallgatódzott, nem hall-e valami biztató zajt a zápor felhőn át. Azután a vak sötétség valami bizonytalan félfomályba derült át, a dörgés monoton zu-

Kedves Barátom!

A vitéz ezredet, tüzerkeresztje évfordulója napján, felujuló régi dandárparancsnoki bajtársi szeretetem egész meglevél üdvözlöm és további utjain is minden jót és tengernyi szerencsért kívánok neki, a tiszteknek és a legénységnek egyaránt.

A tarnawatikai véres, de dicsőséges első ütközetben résztvett legérdemesebb — lehetőleg továbbbszolgáló állományu — altisztnak emlékeztető jutalmul leendő szíves kiszolgáltatásra utalványon 100 koronát küldök ez évben is, azzal a kéréssel, hogy az a szokott ünnepélyes keretben kézbesítették az illetőnek.

Az ezred címére egyidejűleg érkező másik 100 koronának az a rendeltetése: 50—50 koronát juttass kérelek annak a tüzészék alulalásnak, amely 1914. augusztus hó 26-án *Bezchleba* akkori őrnagy és *Teimer* akkori százados vezetésével parancsnokságom alatt az ütközetben részt vett. Kénytelen vagyok ezen kérésemre, mert címüket nem tudom.

Örömmel ragadom meg ezt az alkalmat arra, hogy — mint minden évben — ezuttal és még egyszer hálás és meleg köszönetet mondjak a szeretett szép ezrednek a már az első véres harcok napján parancsnokságom alatt teljesített rendkívüli derék szolgálataiért. A Mindenható áldása legyen kedves *kilenceseim!*

Szerető igaz barátod
Molnár Dezső altábornagy.

* * *

Az ezredparancsnoksági parancs egyik pontjában *Nyékhegyi* Ferenc ezredparancsnok így közölte az ezred tagjaival *Molnár* altábornagy ur megemlékezését:

gássá enyhült. Még valami ösztönnek engedelmeskedve magasabbra fektette a fejét, azután elvesztette az eszméletét. Ahogy magához tért, már kevéssé esett, a dörgés is megszűnt s távol az uton valami táncoló sugár közelgett, mely mindinkább erősödött s végre megismerte egy kocsilámpa fényét. A kerekek zaja is hallatszott már, amint a felázott köves uton duruzsoltak. Összeszedte minden erejét és elkialtotta magát:

— Hej! Hahó!

A kocsi megállt s egy erős hang felelt:

— Hahó! Van ott valaki?

— Hahó! Segítség!

Kigyulladt egy vilnyilámpa, valaki leszállott a kocsiról s pár percnyi botorkálás után ott állott előtte egy honvéd.

— Meg vagy sebesülve? Tudsz a kocsiig jönni?

— Azt hiszem, a lábam eltört. Nem bírok ráállani.

Odaszólitotta a másik bakát is és ketten nagy nehezen átvitték az árkon. Papp Sándor a rövid uton csillagosodni látta a kintől az eget, de összeszorította a fogait és nem hallatott egy jajt sem. A kocsinál újabb megpróbáltatás kezdődött, míg feltudták rá tenni.

A szénán már feküdt valaki. Az arca be volt takarva s a kendőn, ott, ahol a szájához ért, véres folt sötétlett. A melle erősen zihált s néha fel-felhőrdült. Mellé fektették Sándort. Az egyik feltakarta a kendőt, odavilágított az arcába, azután szó nélkül ismét letakarta. A másik közécsapott a lovaknak s az újból kezdődő esőben megindultak az apró erdélyi lovak sebe-

Ő Nagyméltósága péterfalvi *Molnár* Dezső altábornagy ur, a 77. honvédszázadosnak volt parancsnoka, mint minden évben, úgy most is a parancsnoki bajtársiasság szeretetének tündöklő példáját szolgáltatta, — midőn az ezrednek 1914. évi tűzkeresztségére visszaemlékezve, egy hozzám intézett lelkes levélben szeretett derék 9-eseiről megemlékezik és egyuttal 100 koronát oly megbízással küldött, hogy ezen összeget az ezrednek a tarnawatkai (tomasowi) első véres, de dicsőségteljes ütközetében résztvevő legérdemesebb — lehetőleg továbbszolgáló altisztnek — emlékeztető jutalmul kiszolgáltassam.

Ő Nagyméltósága kísérő levelében teljes elismeréssel nyilatkozik a szép ezrednek a már az első véres harcok napjain parancsnokága alatt teljesített rendkívül derék szolgálataiért s a Mindenható áldását küldve kedves 9-eseknek, az ezred összes tisztjeit és legénységét a legmelegebben üdvözli.

Büszke öröm kell, hogy az ezred minden tagját áthassa, hogy szeretett volt dandárparancsnokunk, akinek bölcs vezetése alatt a Gorlicétől—Brestlitowskig vívott harcokban hervadhatatlan tabérokot szereztek, oly teljes elismeréssel emlékszik meg kipróbált hősi voltunkról, s így mindenkor emelt fővel, teljes öntudattal hordozzuk sapkánkon a 9-es számot, mely a dicsőség és elismerés oly ékes jelét képezte.

Azt hiszem, az egész ezred egyetért velem, hogy a küldött 100 koronát ezuttal ezredünk legöregebb katonájának, *Mihók* őrmester-ezredkürtösnek juttatom.

Amidőn ezen összeget *Tóth* hadnagy fogatos tisztnek kiadom, meghagyom, hogy azt megfelelő ünnepély keretében kézbesítse ezen derék altisztnek, aki a háború első napja óta sorunkban van, s aki a tomasowi harcokból is méltán kivette részét.

Az ezred arcképalbumából.

Schmotzer Béla százados, a hadosztály kiképző csoportjának parancsnoka, 1917. évi március havában ezredünk segéd tisztjét helyettesítette, majd az I. z. parancsnoka is volt.

esen kocogva, mintha valahol a Hargita alatt poroszkalnának, nem a Karsztok vigasztalan sziklás útját járnak.

Ahogy kialudt a lámpa, a sötétség még egyszer olyan lett. Sándor mellett hörgött a másik sebesült. Úgy látszik tüdőlövést kapott. Egyszerre úgy érezte, hogy amaz kinyújtja a kezét és felé tapogat. Hozzáért, magához szorította valami különös, görcsös, erőszorítással s el-elcsukló szavakkal beszélni kezdett:

— Simulj hozzám. Fázom. Melegíts fel a testeddel.

Sándor megigazította a takaróját. Ahogy tudta, betakarta.

— Az nem ér semmit. Ölcij át. Szoríts magadhoz. Add ide a képed, nyomd az enyémhez, mert megfagyok.

Érezte, hogyan fonódik át a két kar a nyaka köül és huzza magához a fejét. Lába erősebben kezdett lájni és ismét érezte a hidegséget. Ő maga is odasimult a másikhoz, akinek kituggyanó vére ott folyt le az ő arcán. Forró volt a képe a láz tüzetől s egyre jobban szorította. Kezei összekulcsolódtak a nyaka körül s látait átfonta a térdén.

— Már melegzem. Csak szoríts, mert kihülök örökre.

Mint két vaskapocs, úgy tartotta a két keze a nyakát. Sándor már mezdulni sem birt. A kocsi zaja elnyomta a nyöszörgést s mocnani se tudott a ráfonódó testtől. A másik meg beszélt, hörgöve köpve a véres szókat.

— Ha te megélsz... ird meg Akosra... Szitász Klárinak... hogy már ne féljen tőlem... nem bántom az urát... Mire megvirrad... végem lesz... Nein baj... nem baj... ne... ne...

Sándor kiáltani akart, de nem birt. A rémület elvette azt a kis erejét is, ami még tartotta benne a lelket. Most tudta már, hogy haldokló bajtársa, aki clyan vezett öleléssel tartja, Balázs Bálint. Aki megakarta élni, ha hazamegy, akitől úgy féltette az aszszony. Megfeszítette minden erejét, hogy kiszabaduljon a veszélyes ölelésből. Bálint, ahogy érezte, hogy a másik menekülni akar, hogy el akarja tőle vonni teste melegét, még görcsösebben szorította magához, s oda-lapasztotta véres száját a Sándor szájához s úgy szilta annak az ajkát. Mintha a másik életét akarta volna átécókolni magába.

— Szoríts... Melegíts... Mert már kezd a lelkem hűlni.

Néma tusa folyt a sátor alatt. Sándor az életéért küzdött, a másik az agonia örületében megacélosodott erővel igyekezett legyűrni. Sándor már fuldoklott, csak néha tudott egy-egy lélekzetet venni, ha véletlen engedett a nyakán a szorítás. Azután már mindketten hörgögték s végre egy utolsó csókban odalehelte Bálint az éjét a Sándor dermedt ajkaira.

Mikor a kocsi megállott a ségélyhely mellett, az ügyetlen gyógyszolga részvét nélkül megállapította, hogy mindkét sebesült halott.

Muszti Mariskának, Pécs.

Édes kis csöppségem, én gyenge virágom,
Ki még alig vagy itt ezen a világon,
Az életgondokról ne tudj soha-soha,
Ne tudd, hogy tövis közt nyílik minden rózsza.

Te csak virágokat találsz az utadon,
Csakis vidám nótá hangozzék ajkadon,
Ne hallj soha panaszt, csak vidám éneket,
A harcok zajából ezt izenik néked:
9-es honvédek.

Olaszfront, 1918. szept. 30.

A. Sz. és T. bácsik.

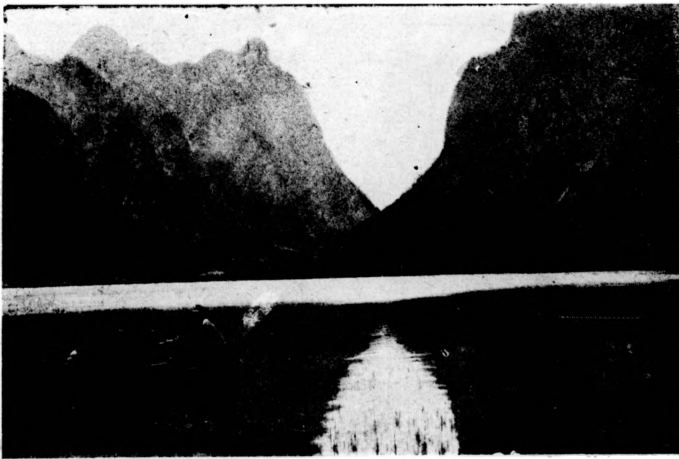
A rohamista.

*A rajtánál az első a rohamos,
Gránátjától félve reszket az orosz.
Zászlós urunk odaszól a muszkának:
Add meg magad a kilences bakának.*

*Nincs szebb virág a mezei virágnál,
Nincs jobb ember a mi zászlós urunknál.
Jobb szemére vágja rózsás sapkáját,
Ugy vezetí rohamra a szakaszát.*

*Az Uz-völgyben van egy ősi fenyőfa,
Rohamista holtan fekszik alatta...
Odahaza szabadságra de várják,
Nem mehet már — a sírját most hantolják.
Uz-völgy, 1917.*

Tóth György, szakaszvezető.

Csolnakázás a Tobol-tavon.

Szalámi lakoma.

(Megtörtént.)

Az ezredkantin a múlt év telén Baile-Sianic román fürdőtelepen volt elhelyezve. Itteni megnyitáskor különféle áruban bövelkedett. Mégis legkeresettebb cikkeit képezte: szalonna, kolbász, sajt, szegedi szalámi, likörök, palackolt borok és pezsgő.

Pécsi Ricsi örmesternek ez éppen kapóra jött, mert előtte való nap *Hidegházi-Nikházy* kartársával szemben egy fogadást elvesztett. Sietett hát a szalámiból, a kolbászból, a sajtból és a vignettás tokaji borokból bevásárolni, hogy uzsonnához megterithesse az asztalt és *Hidegházi* meginvitálásával szavát beváltta.

Igy is történt. A hólepedővel terített asztal a kedves otthonra emlékeztetett. Még papirszalvétáról és fogvájóról sem feledkezett meg a figyelmes házigazda. A vastag szeletekre szabdalt és mindkét oldalán *senft*-el kent szalámi, a debreczeni száraz kolbász, a hollandi sajt, de leginkább a hosszunyaku palackok, szinte mosolyogva üdvözölték a pont öt óraker beköpogtatott vendéget.

Hidegházi derűs arccal ült a kis asztal mellé s az első kínálásra mohón kapott az alumínium tányéron izlésesen elhelyezett szalámi-szeletek közül a legfelső, de egyzersmind legvastagabb szelet után. Azt egy karéj kenyérrre tette, keresztben négyrésze vágta és gyors rágással élvezte, miközben szemét a tetézett tányéron fejejtette.

Szótlanul evett. Nagy munkába került, mire egy falatot annyira megrágott, hogy lenyelhette. Bárhogyan is sietett és csamcsogott, pont egy negyedórát vett igénybe egy szelet szalámi elfogyasztása. Arcizmai ezalatt megdagadtak, szeme kidülledt s a tüdeje szuszogott, mint egy rosz fujtató. A szalámi-szelet keserves elfogyasztása után nem késelt egy bögre borral biztosabban lecsusztatni ezt a *hadigyártmányt*.

De nem így Ricsi! Ő ezalatt irigylendő

étvággyal kebelezte be az egyik szeletet a másik után, miközben majd megfélekedezett a házigazda szerepéről.

— Nézd már, milyen figyelmetlen vagyok. Parancsolj Hideg komám. Ne kínáltsd magad.

— Az ördögös fenének kell az ilyen szalámi! És még erre azt merik mondani, hogy szegedi szalámi. A kantinost is akasztani kellene, hogy ilyen vacak dolgok mer beszerezni. Bámulom, hogy neked izlik és irigylem fogaidat. Kemény, mint a kő és iztelen, mint a fű. Ha a senft izét nem éreztem volna, azt hinném, hogy *dugót* ettem. Brr! Szinte borzadok. A szám izét is elrontotta. A radai ragya üsse meg azt is, aki ilyen *extraktumért* pénzt ad. Hamar csak egy bögre borocskát, mert még valami kolikát kapok tőle.

Ricsi elmélyedve falatozott s úgy tett, mintha Hidegházi kifakadását nem hallotta volna. De a nevetést már nem bírta palástolni és azért sietett egy jóízű bakaviccet elmondani. Most mindketten kacagtak, Hidegházi az adomán, Ricsi pedig afölött, hogy tréfája pompásan sikerült, a fogadás díjából, az uzsonnából — amihez Hidegházi annyira kötötte magát — a nyertes alig élvezhetett valamit.

A hahotázás után ismét Hidegházi szólt:

— Már megint töltök Ricsikém. No, most már te is koccints. Az áldóját neki, ez a szelet szalámi ugyan csak kívánja az itókát!

Hidegházi sohasem szokott egy pohár bornál többlet inni. De most az egyik három decis bögrét a másik után ürítette. Ricsi pedig csak tovább evett, amin Hidegházi szörnyen csudálkozott. Talán bizonyos foku irigység is sarkalta az így hangzó csak látészalagos jóindulatu figyelmeztetésre:

— Ricsikém sokkal jobban szeretlek, mintsem bajodat akarjam. Azért kérlek, ne egyél már annyit. Hiszen ebből a szalámiból enni: kész nyavalya. Meglásd, hogy beteg leszel, akármilyen polyp-gyomrod is van. Nem hallgatsz reám? No jó, hát te csak egyél, én meg iszom.

Ricsi most prüszkölt, köhögött, kacagott, majd a pucrére vetette magát. Kíöt felöle az elfojtott nevetés.

Hidegházi megijedt.

— Mi lelt Ricsi komám!? A fene ebbe a szalámiba! Lásd, mondtam, hogy ne egyél. Hisz ebben még bolondító csalnakotok is lehet.

— Hahaha! Hihihí! Hehehe! Téged nevetlek Hideg cimborám! Hihihihuhuhuhohohohahaha! Tudod-e, hogy mit ettél te és mit ettem én?

Már hogy a csudába ne tudnám! Hát bizony szalámit.

— Csak etted volna... *Du—du—dugót* ettél komám, a senftes üveg *dugó*-ját senfttel, és pedig prima szegedi szalámit. A *du—dugó* szívja magában azt a

sok bort, hahaha, hát azért fogyasztoz annyira — a lokaji asztalit.

Hidegházi Ricsi szavaiban kételkedett. De midőn a valódi szalámiból megízlelt egy szeletet, elpirult. Restelte a dolgót, hanem azután maga is jól mulatott a tréfás ötleten. Jó fiu, szereti a tréfát.

Most ugyancsak hozzálátott a valódi szegedi szalámi, a debreczeni kolbász és a hollandi sajt pusztításához. Egy falatot sem hagyott a tányéron. A képzelődés elrontotta étvággyát, de a „felderítés” és a meggyőződés meghozta azt. És már nem csodálkozott azon, hogy Ricsi ezt a pompás szalámit oly jó étvággyal fogyasztotta.

— Hát ez sikerült Ricsi komám! Nagy kopé vagy, no de nem haragszom, inkább a magam lütyőségén borzankodom. Megállj csak, lesz még idő, hogy visszaadom a tréfát. Ígyunk! Förtelmesen jól esik a bor, a *dugó* és a szegedi, a debreczeni és a hollandi után.

És ivott rendületlenül. De másnap baj volt köpecen. Hogy az első szelet: a *dugó*, vagy a nagymenyiregü szalámi, a mohón fogyasztott kolbász és a sajt ártott-e meg Hidegházi-Nikháznak, azt ő maga sem tudta. Három napig ricinus olajjal élt és azóta a *hideg* üt ki rajta, ha *dugót* vagy *szalámit* lát.

Nol kapható a Kilencses Honvédek tóbori újság?

A 9. honvéd pótzászlóalj gazdasági hivatalában Adámfy István főszámvivőnél, Kassa, Bethlen-körut. Steier Izidor könyvkereskedőnél, Liptósztmiklós. Budapest keleti, Budapest nyugati,

Kassa, Eperjes, Lőcse, Sátoraljaújhely, Marosvásárhely, Eger, Brassó, Füzesabony és Győr városok pályaudvar vasuti hirdapelárusító vállalatainál.

Innichen község vasuti állomása.

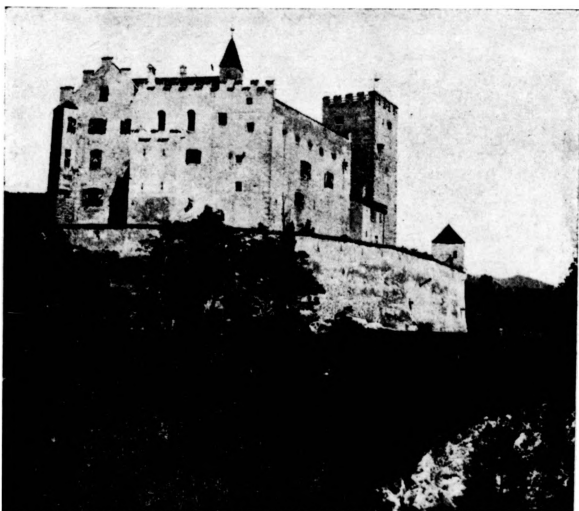
Schreiber János százados megvált a tábori ezredtől.

Schreiber János százados, ezredsegédtiszt, 50 hónapi harctéri szolgálat után, a tábori ezredtől a 9. honvéd pótzászlóalj parancsnokságához nyerte beosztását.

Amikor ezt a mondatot leírjuk, egy könycssepp pereg ki szemünkéből és még egyszer átéljük a bucsuzás megható perceit. Azonban csakhamar megvisszafordulunk, ha arra gondolunk, hogy az ő hátrakiutlése az igazi érdem jutalma, a hosszú harctéri szolgálat megbecsülése. Jeszenicei *Jankovich* Ferenc ezredesen és *Nyékhegyi* Ferenc alezredesen kívül *Schreiber* János százados a tábori ezrednél az egyedüli tiszt, aki megszakítás nélkül 50 hónapot töltött a harctéren.

Ötven hónapi szakadatlan harctéri szolgálat! Elgondolni is sok, hát még keresztül élni ebben a vérzivataros levegőben. Ily hosszú, zavart és nehéz élet után jogosan megilleti őt a hátszország csendesebb, nyugodtabb és pihenést nyújtó élete, ahol az ő pompás katonai tehetségét éppúgy érvényesítheti, mint idekint a harctéren.

Schreiber János százados, a tetőtől-talpig vérbeli katona, tábori ezredünkkel indult a harctérre, ahol az északi harctér legjelentékenyebb ütközeteiben mint a II. zászlóalj segédtisztje, majd mint a II. zászlóalj parancsnoka, mindenkoron aktív részt vett. Kötelességeinek teljesítése közben meg is sebesült, balkar-lövést kapott. Kórházba még sem ment, hanem tovább is megmaradt ténykedésében, mert úgy érezte, hogy szükség van rá. 1915. évi augusztus hó végén az ezred segédtisztje lett s ebben a felelősségteljes beosztásában — fennkölt szellemével és vasszorgalmával éjszakába hajló estéken dolgozva — távozásáig megmaradt.

A brumecki vár, a brixeni püspök tulajdona.

Schreiber János százados fiatal jószágú kedvét a harctér küzdelmes és zaklatott élete meg nem örölte, a négy éves háború mindent eldurvító vad ereje nemes jó szívét nem érintette, azt az állandó és nyájas mosolyt, mely a legkritikusabb percekben is arcán honolt, el nem törülte. Úgy ment vissza szeptember 9-én négy heti szabadságra és onnan a pótzászlóaljához, ahogy 1914-ben jött ki a harctérre. Kijövelele és távozása között az a lényeges különbség, hogy míg a harctéren a halállal nézett farkasszemet, addig odahaza a boldogság fog ő reá tekinteni. Oh nem azért, mert talán a harctéri élettől megszabadult, hanem azért, mert szeptember 24-én a budapesti kálvin-téri templomban örök hűséget esküdött *Dömötör* Pál felső ipariskolai igazgató úr nagyon kedves leányának: *Dömötör Bellusnak*.

Schreiber János százados távozása fájdalmasan érintette úgy az ezred tisztikarát, mint minden katonáját, de mindnyájunknak vigaszt nyújt az ő jóléte, öröme és boldogsága, a mi nekünk közös örömünket képezi. Eltávozása mély irt hagyott maga után, mert hiszen *Schreiber* János százados, egyéniségében rejő sok-sok szép és nemes tulajdonságaiért, csak mindenki szeretni, tisztelni és becsülni tudta, felejtteni azonban soha, de soha sem fogja az ezrednél senki sem. Oktatott, nemesített, bátorított, buzdított, lelkesített s ha kellett megfedett, de akkor is a jóindulat és szeretet párosult a mi *Jánoskánk* szigorával. Így szólította őt mindenki, így nevezték őt bizalmas körben emberei. S a mit *Jánoska* tett, vagy mondott, az szentírás volt mindenki előtt, azelőtt mindenkoron a legnagyobb tisztelettel meghajoltunk.

Nem szereti, ha érdemeit szellőztetik, mert motója: a szerénység az ifjúság ragyogó disze, — azért azokról hallgatunk.

De — bár neheztelését magunkra vonjuk — mégsem kerülhetjük el, hogy a fentebbiekben, ha csak általanosságban is, néhány szóval meg ne emlékezzünk az ő harctéri idejéről, beosztásáról és egyéniségéről.

Az ezredtörzs legénysége második atyját veszítette ténnc s távozása azokat érte a legérzékenyebben, akiket beosztásuk az ő közelebe rendelt.

Érthető tehát az a fájdalom, amely az ő távozásával szívünket mardosta, egyttal érthető az az öröm is, amely lelkünket az ő boldogságának tudatával be-tölti.

Érzékenyen vett bucsut mindenkitől s jóindulatának megtartásáról a jövőre is biztosított. Szem nem maradt szárazon, amikor minden emberének jobbját nyújtva, a *visszontlátásra* elbucszott. Az ezredtörzs legénységének nevében egyik altiszt vett tőle fájdalmas bucsut s egyttal házasságkötése alkalmából a leg-szerencsésebb kívánalmakkal elhalmozta.

A bucsuzó *Schreiber* János százados könnyekig meghatva mondott köszönetet a nem várt ünneplésért és ismert nyájas szavaival ecsetelte — a négy év alatt összeforrott élet után — a nehéz válás fájdalmait, majd mindegyiktől külön-külön bucsut véve, az egybegyűltek éljenzésétől kísérve, az e célra emelt és *Boldogság kísérje utjain* felirású diadalkapu alatt kocsián elhajtattott.

Boldogság kísérje utjain a mi szeretett Jánoska százados urunkat! A minden jókat jutalmazó Mindenható ezerszeresen jutalmazza meg az ő fáradhatatlan tevékenységét, áldásos munkáját és nemes szívének még nemesebb dobbanását! Az a szent frigy, amely szeptember hó 24-én, két egymást igazán szerető és megértő szív szerelméből kötöttet, legyen nagyon, de nagyon boldog, és nagyon, de nagyon tartós!

Legyen ez a boldogság oly erős, mint a milyen erős volt ő a csatatereken s a milyen erős a mi soha el nem évülhető hálánk és ragoszkodó szeretetiűnt Schreiber János százados nagyrabecsült emberi és katonai személye iránt.

* * *

Ezredparancsnok urunk az október hó 4-én kettő 255. számú ezredparancs 3. pontjában az alábbi elismeréssel adózik *Schreiber* János századosnak:

„*Schreiber* János százados több mint négy évi megszakítás nélküli harctéri szolgálat után megváltik az ezredtől, hogy kiváló képességeit a jövőben a pótzászlóaljnál érvényesítse. Midőn őszinte sajnálatomat fejezem ki ezen kiválóan derék tiszt támogatása alkalmából, nem mulaszthatom el *Schreiber* századosnak értékes szolgálataiért legteljesebb elismerésemet s meleg köszönetemet nyilvánítani.

A háború kezdetén mint zászlóalj segéd tiszt, aztán 1915. évi szeptember hótól, azaz három hosszú háborús esztendőn át, mint ezredsegéd tiszt, szolgálatát mindenkor fáradhatatlan buzgalommal, a legnagyobb pontossággal és alaposzággal látta el parancsnokának még a legsúlyosabb körülmények között is igen-igen értékes, feltétlen megbízható támasza volt.

Midőn őszinte reményeimnek adok kifejezést, hogy ezen, a legszebb reményekre jogosító kiváló tiszt, további pályafutását is csak teljes mérvű siker és elismerés kíséri, — joggal elvárom, — hogy eminens képességei kifejtésénél nem fog megelégedni a távolban sem állományilletékes ezredéről, s így a távolban is hozzá fog járulni a 9-es szám díszcsőrének emeléséhez.”

Levél a digó-frontról.

Hogy esetleges bolsevikizmus ki ne üssön a bakák között, talán: bakavizmus nevezettel — mert lám: lassan-lassan a béke is kezd kiütögetni már — mint tudjuk: elrendelték többek közt a bakaposta szigorú és alapos cenzurázását. Természetesen a bakanép kioktattatott három egymásután következő napon a parancskiadásban, hogy mit szabad ezentúl írnia és miről nem célszerű firkálgatni, ha azt akarják, hogy úgy az ők leveleiket megkapják otthon, valamint az otthonvalókat ők.

Erre a nagy ijedelemre föl: bekopogtatott Adám bá' egy halmaz tábori levéllel hozzám, merthogy ő volt az ügyeletes asznap.

Vala pedig a levél ilyképen megkonstruálva:

Köt ersorajim, Egyezer 918 ba februárius 22 tödik edeskedves egy Feleségem kívánom hogyhát ezen pársor írásom a leges legjobb Egességbe tanájon tovább tudatni kívánlak arról hogy a Hónap elejin küdött lapodat, megkapam de nagy Szerencséd van neked merhogy eppen akkor este hirdetéki ki az Parancs kiadáson! hogyhát ezentúl esment cendurálni fogják az Leveleket mégpediglen nemcsak aszt amit En írok hanemhát aszt es amit te es irsz! hogy igen. minden-nélfogvást nem irhatokválaszt mindegyik kérdésedre mivelhogy mostná nem szabad ojanokat írni hogyhát ő tén kapunk egy komiszt hogy, minden harmadnap konzervát eszünk de neféj nemagyák ki úgy egészbe hanem ezek a Szakácsok belégomótyáják a Levesbe es osztán eccer kap az ember a konzerva húsból mácco meg semmit es kap hogy nem! hát ez így vagyon a jelenbe de mosmá megse szabad írni hogyhát Dohánt es csak nagyritkán faszolunk hogy legalább hazulról küdenél ha valamicsudálatcsképen szerezni tudná! mer a Nadrágom az előlhátul kivagyon szakadva, de bá' csicsóczérnát se kapok ha eppég megfeszülök se! hogy nem hát etiza elég sanyarú koszt ügye? edesegy Párom... Szegén világot kezünk élni fojton békülünk! tékülünk! osztán mégge menyünk má haza pedig mostancág még ámottam se valék otthon. no Isten veled és Velem es edeskedves Párom tisztelek csókollak ahogy töllem még kitelik most töbet nem írok mer még megtanál haragudni a Hannagy úr apedig nagy baj! osztán töbet neirkáj ojanokat hogy esment Rekoválnak a faluba nehogy az Urak valahogy éhezni

tanának hogyhát, a falatot es kihuzzák a Szájatokból de bezeg a hadiségedet! nem fizetik ki rengyén hogy nem... hát a Jézus ágyon meg egykedves Párom evel zárom sorajimat de aszt se ird többet hogyhát a Búza legjovát elástad az Odor alá s még a széna es rajta van sígy nemkapják meg a fináncok se a zsandárok! nem a fenét hogy nem! egyszóval nehoz szégyent rohamista fejemre mejjel maradtam Szerető Hites Társad a sírig má mind én! Kerekes Adám vaskalapos rohamos pont.

Ez ugyan megvagyn írva — gondoltam magamban, miközben jóízűt nevettem Adám bá' irásán. De komolyságot kelle erőszakolnom magamra, mert már topogott az öreg.

— Hannagy úrnak alássan jelentem: meghoztám az ászlós úrtól a veres palajbászt! Ugy-e nincs kiendurálni való az írásomban hannagy úr aláássan?...

— Mit beszél maga? Hát komédiát csinál! a komoly parancsból, mi? Miket firkált összevissza a levelemben, mi? Tudja meg, hogy összetéptem az egész levelet!

— Engedelmet instálok hannagy úr alássan, hásszen csak azt írák íel, hogyhát miket nem szabad megírni se' nekem, se' a feleségemnek, hogy ne panaszkoggyunk egyikamásnak. Hét eszt se' szabad hannagy úr alássan?...

Sacena Bertalan hadnagy.

A püspöki vár udvara.

HIREK.

□ □ □

BÖKECS.

1916. október 6.

A román hadüzenetkor homály ült a lelkeken, lemondás és reménytelenség volt a titkos érzület Nagy-magyarországban. Elpusztultak legjobbjaink, vérző sebek tátognak az egykor négytenger mosta hazánk leg-sajátabb testén is,

de győzelmeinket nem akarja elismerni a makacs ellenség. És így nem hogy remény fakadna és fény sugar éledne a léke felé, hanem az entente bujtogatására egy újabb ellenségünk akad, aki orvul betör Erdélybe.

A galíciai frontról Erdély bérceire szólít a leg-szebb honfiai köteleesség. Nem sokáig tart az ádáz ellenség öröme, nem sokáig tartja fogva a sziveket a lemondás keserű fájdalma. Nem, mert mintha Erdély bérceinek havas kergét áttörnő az őszi kikircs gyenge szirma, mintha az őszi napsugár nyomán is élet kezdene fakadni, mintha egy hullám száguldana végig s megragadná az ezeréves honfiainak szárnyaszegett lelkét, hogy napsugárt árásson szívük fagyos rögére, csak örömet, csak bizalmat, csak reményt fakasszon a reménytelenség honában.

Derült őszi nap volt a magyar nemzetnek, igen és ezredünknek, a 9. honvéd gyalogezrednek a fényes napja: 1916. október hatodika. Futótűzként, lehangolt-ságot, reménytelenséget szétosztatva, terjedt el a bökecsi győzők fényes diadala. Minden oldalról verik, pusztítják az ellent, amely ezredünk előtt napokon keresztül szívósan küzd, tekintélyes erővel támad. De hasztalan. Most fegyver meg nem gátolja, géppuska meg nem állítja, rapnelltűz meg nem riasztja, gránátcső el nem rémíti a 9-es honvédet, aki öntudatos erővel ront az ellenre és megy tovább, mert *páncélja: a leiki erő, ösztönözője. a honszeretet.*

Új korszak nyílt meg a háború történetében Bökecsnél s e korszakot ti nyitottátok meg, földben porladó hős fiúk! Történelmet csináltatok nemcsak a 9. honvédgyalogezred részére, de történelmet a magyar nép számára. Megnyitottátok Bökecsnél a győzelem kapuját, melyet vérezve, de dicsőséggel nyitva tartottatok a román fronton mindvégig, ép úgy, mint Gorlicétől—Bresztlitovszkig, hol előtettek magyar honvéd büszke lába nem járt még soha!

A bökecsi csata második évfordulóján Szászny Ilonka, nyáradmagyarosi postamesternő soraiból jól cső örömmel értesültünk arról, hogy a 9-es hősök sir-

jait állandóan virág disziti és azok felett a nyárad-
menti nép hálálkodó imája örökdi.

Nyugodjatok csendesen ezredünk büszkesége,
drága bajtársaink az édes anyaföldben, amely adott és
elvett benneteket, hozzátartozóitok és most a gaz tal-
ján ellen küzdő szerető bajtársaitok fájdalomra.

Az ezred hadialbuma. A magyar királyi 9. hon-
véd gyalogezredben oly eklatáns módon megnyilvánuló
együttérzés, bajtársiasság és együttműködés,
mely testvérekké fűzi össze ennek az ezrednek minden
tagját, melyek a magyar nemzet történelmében arany-
betűkkel lesznek bejegyezve, de nem maradnak nyom-
talanul az ellenség krónikásainál, akik Limanovát,
Gorlicét, Brestlitovszkot, Strypát, Bökecsét, Szovátát
és Uz-völgyét véres betűkkel örökítik majd meg. Ho-
mály nem földheti, feledés nem takarhatja el e hőse-
ket az utókor előtt. Kívánatos volna mindenesetre,
hogy az ezred legkisebb tagja is megörökítve legyen
abban az albumban, mely az ezred muzeuma részére
készül, de ez keresztülvihetetlen, s így csak a tisz-
tekre kell szorítkoznunk. Felszólítja ennek folytán
az ezredparancsnokság az ezred harcaiban részt vett
tiszteket s a hősi halált halt tiszték hozzátartozóit,
hogy nevük aláírásával ellátott egy-egy fényképet
küldjenek *Herodek* Ferenc dr. ezredlelkész, 9. hon-
védgyalogezred, Tábori posta 425. címére. Csekélynek
látszó, de a puritán jellemű 9. ezred lelkiületéhez ké-
pest méltó jutalma lesz ez mindnyájunknak, akikben
él még Rákóczi kurucainak, a veres sipkás honvédek-
nek, mint elődeinknek önzetlen honszerelme.

Dáni altábornagy kitüntetése. Ő Felsége gyar-
mathi *Dáni* Balázs altábornagyot, hadosztályunk volt
parancsnokát, a Mária Terézia-renddel tüntette ki.

Molnár altábornagy diszpolgársága. Péterfalvi
Molnár Dezső altábornagyot, ezidőszerint egy honvéd
gyaloghadosztály parancsnokát, Csáktornya város pol-
gárága a város diszpolgárává választotta.

Eljegyzés. Szentmiklósi és óvári *Pongrácz* József,
ezredbeli százados, aki 1915. évi október hó 11-én
történt elogatása után orosz fogságból visezatért,
folyó évi augusztus hó 11-én eljegyezte thurapatái és
kemjatmai *Thuránszky* Lenke urhölgyet Thurapata-
kon. Az ezredparancsnokság, az ezred ezen kiváló
századcsót eljegyzése alkalmából a következő sorok-
kal üdvözölte:

„Örömdöben öszinte szívvel osztozik a 9. hon-
véd gyalogezred egész tisztikara, s bajtársi szere-
tettel azt kívánja, hogy a jelen napok szeretettől át-
hatott boldogsága csak csirája legyen annak a hosz-
szu esztendőkön folytatandó szeretetnek, boldogság-
nak és örömmek, mely már most kezd pirkadni két
megértő lélek, két szerető szív egének hajnalán.”

Tiszti kinevezések. A folyó évi 114. számú *Ren-
deleti Közlöny*-nyel kineveztetett *örnaggyá*: Buda y
Aladár százados, a II. zászlóalj parancsnoka; *népföl-
kelő hadnaggyá*: Nagy Károly és Duplinszky
Béla zászlósok; *tartalékos hadnaggyá*: Szakács Pál,
Oravec z Szilárd, Baruch Béla, Szutorisz
Géza, Rác z István és Begya Tódor zászlósok;
hadnagy gazdászati tiszté: Kovács Lajos tisztthe-
lyettes, az I. gazd. hivatal főnöke.

Schreiber Ferenc százados új beosztása. Az ez-
redparancsnokság *Schreiber* Ferenc századost, a mű-
szaki század parancsnokát, hosszu harcéri szolgálá-
tára való tekintettel augusztus hó végén a 9. honvéd
pótzászlóalj parancsnoksághoz bevonultatta. *Schrei-
ber* Ferenc százados az ezredtörzs régi embereiből
való, aki a műszaki századparancsnoki beosztásában s
időnkint mint az ezredsegédtsizt helyettesítője, igen
sok hasznos szolgálatot tett az ezrednek, amit feljebb-
valói mindenkoron elismeréssel honoráltak. Ezredünk
egy lelkes tisztet, s a tisztikar egy kitünő bajtársat és
a legénység egy szeretett parancsnokot vesztett benne.
A pótzászlóalj parancsnokságnál szintén nagy
munka vár reá, amennyiben a hadtörténelmi csoport
vezetésével s így az ezred történetének megírásával
van megbizva. Itt is csak eredményes munkát nyerhet
tőle az ezred, amelyben az ezredtörténet megjelenése-
kor csak gyönyörködni fogunk. Itt említjük meg, hogy
Csermely Gyula százados, aki az ezredtörténet meg-
írásának előmunkálatait elvégezte, a Honvédelmi Mi-
nisztérium 2. osztályába rendeltetett be szolgálat-
tételre.

Az ezred új segédtsiztje. Az ezredparancsnok az
ezredsegédtsiztséggel *Paksy* Ernő századost bizta meg,
aki több ízben működött az ezrednél, mint segédtsizt-
helyettes, majd ezred másodsegédtsizt. *Paksy* száza-
dos régi ember az ezrednél. Mindenkoron az önfelál-
dozó, komoly és nagyszerű katonai kötelességtudás
jellemzte; minden esetben odaadóan, szakadatlan
erőkifejtéssel hajtotta végre a reabizott nagy feladato-
kat úgy a pótzászlóalj parancsnokságnál, mint segéd-
tsizt, valamint a tábori ezrednél zászlóaljparancsnoki
és ezred segédtsizthelyettesi beosztásában. *Paksy* szá-
zados minden tekintetben méltó utódja elődjének:
Schreiber János századosnak. Az ő szorgalma, üdvös
munkálkodása, a minden szépért és nemesért való
lelkesedése, mindenki irányában tanusított jó indulata
és kedves modora azok az erények, amelyekkel ezen
beosztását feljebbvalói meglegedésére fogja betölteni.
Lapunk, melynek *Paksy* százados is nagyon lelkes
támogatója volt, őszinte örömmel és a legszerencse-
sebb kívánatokkal üdvözli őt új beosztásában.

Tiszti áthelyezések. Ezredünkötől az . . . hadosz-
tály csapatainak tiszti kiegészítésére áthelyeztettek:
Mikó Miklós hadnagy, M enc z er Sándor hadnagy,
Simon Alajos, Buchert Miklós és Gergely
István zászlósok. Mint értesülünk, ezek közül M en-
c z er Sándor hadnagy szeptember hó 23-án olasz
fogságba került.

Rangmeghatározás. A folyó évi augusztus hó 31-én kelt 125. számú Rendeleti Közlöny szerint 1915. évi november hó 1-én rangot nyert: **Weinmann Miklós** zászlós (266.15), 1917. évi április hó 1-ei rangot nyert. **Szenes Mihály** zászlós (351.2), 1917. évi július hó 1-ei rangot nyert: **Kardos Manó** zászlós (2649), 1918. évi október hó 1-ei rangot nyert: **Ujtalussy József** zászlós (3620) és **Jarek János** zászlós (3621), 1919. évi április hó 1-ei rangot nyert: **Kuzma István** zászlós (2010). A folyó évi 77. számú Rendeleti Közlöny szerint 1915. évi november hó 1-ei rangot nyert: **Lenovitz Jenő** zászlós (2351), 1918. évi január hó 1-ei rangot nyert: **Jurán Vidor** népfőlkelő zászlós.

Hösi halált halt önkéntes. **Jánossy Gyula** eperjesi illetőségű, 9. századbeli e. é. önk. szakaszvezető, folyó évi szeptember hó 23-án ellenséges gránátalattól, az olasz harctéren, hősi halált halt. A drága bajtárs a hű kötelességteljesítés mintaképe volt, akinek halála fájdalmasan hat mindnyájunkra. Az olasz harctéren ez az első legsúlyosabb veszteségünk, a melybe bele kell nyugodnunk. Legyen csendes sírálma az idegen föld alatt, emlékét hiven megőrizzük.

Az ezred özvegy- és árvaalap javára folyó évi augusztus hó folyamán következő adományok toltak be: **Paksy Ernő** százados 5 K, **Popovits Gyula** főhadnagy 10 K, II. zászlóalj legénysége 786.40 K, **Pattantyus** főhadnagy 5.30 K, 1. század legénysége 178 K, 2. század legénysége 100 K, 3. század legénysége 102 K, 4. század legénysége 98 K, I. géppuska század 130 K, I. zászlóalj lötrész 20 K, aknavető osztag 20 K, I. zászlóalj vonat 75 K, **Font Jakab** hadnagy 10 K, I. zászlóalj legénysége 29.72 K, **Gerecz Sándor** hadnagy 10 K, 39. hadosztály kiképző csoport 712.80 K, I. zászlóalj szabadságos legénysége 208 K, **Nemes Aladár** főhadnagy 10 K, **Hutnik József** honvéd 50 K. Összesen 2559.92 K. Az eddigi gyűjtés eredménye 104.170 korona 65 fillér.

Tiszti szabadság. Üdülési szabadságon voltak: **Herodek Ferenc** dr. ezredlelkész, **Tutschner Agoston**, **Neubert Béla** hadnagyok, **Breit Vince** zászlós, **Élthes Endre** dr. főorvos, **Zenovics Zeno** zászlós, **Bodor József**, **Kmoschek Elek** hadnagyok, **Buday Aladár** őrnagy, **Papp László**, **Szutorisz Géza** zászlósok, **Vörös Jenő** százados, **Kuzma István** zászlós, **Cserneczky Béla** főhadnagy, **Kovács Lajos** és **Gerecz Sándor** hadnagyok.

A 77. dandár jelvénye. **Belitska Sándor** tábornok, a 77. honvéd gyalogdandár volt parancsnoka, dandárjelvényt készítettett, amely rohamfelszereléssel ellátott gránátdobó hős honvédet ábrázol, merészen egy sziklán félig kuszva. A tábornok ur a csinos jelvényekből 500 darabot az ezrednek ajándékozott, hogy azokat az ezred özvegy- és árvaalapja javára értéksítsük. Ezuton is hálás köszönettel adózunk a tábornok urnak azon nemeslelkűségéért és kitüntető figyelméért, amellyel nemes alapunkat ily módon 500 koronával gyarapítani kegyeskedett.

Tiszti kitüntetések. A folyó évi augusztus hó 24-én kelt 123. sz. Rendeleti Közlöny szerint **Funk József** százados, a III. zászlóalj parancsnoka és **Jung Ferenc** 11. századbeli főhadnagy a hadiékítményes III. osztályu katonai érdemkereszttel (kardokkal) lett kitüntetve. A folyó évi szeptember hó 7-én kelt 126. sz. Rendeleti Közlönnyel **Milóia Vazul** és **Paplczy Zsigmond** hadnagynak a katonai bronz érdem érem (Signum laudis) a kardokkal együtt adományoztatott. A folyó évi szeptember hó 21-én kelt 135. sz. Rendeleti Közlöny szerint **Nemes Aladár** főhadnagy, az ezred másodsegédtszjtje, a katonai ezüst érdem éremmel (kardokkal) és a folyó évi 155. számú Verordnungsblatt szerint pedig **Boskovics Henrik** dr. ezredorvos főnök egy más parancsnokság felterjesztésére a katonai bronz érdem éremmel (kardokkal) lettek kitüntetve. — A tábori ezred tiszti kitüntéseinek száma összesen 264. Es pedig 3 Lipót-rend a hadiékítménnyel, 4 III. osztályu vaskoronarend a hadiékítménnyel, 72 III. osztályu katonai érdemkereszt a hadiékítménnyel, 1 III. osztályu katonai érdemkereszt másodsor, 2 Ferenc József-rend lovagkeresztje, 2 lelkészi érdem érem, 32 katonai ezüst érdem érem, 2 katonai ezüst érdem érem másodsor, 125 katonai bronz érdem érem, 23 II. osztályu porosz vaskereszt. Ezeken kívül több elismerő okirat.

Kórházba került tisztek, tisztjelöltek és egyévi önkéntesek. **Breit Zoltán** hadnagy, **Mihályi Kálmán** hadnagy, **Major Mihály** hadnagy, **Richnovszky Gyula** hadnagy, **Fellner István** hadnagy, **Sándor Jenő** zászlós, **Mátray Gyula** főhadnagy, **Sipkovszky János** hadnagy, **Freiberger Dávid** főhadnagy, **Buchatta Dezső** egyévi önkéntes őrmester, **Gajdos Ede** egyévi önkéntes őrmester, **Csiki Sándor** egyéves önkéntes szakaszvezető és **Ganoczi György** egyéves önkéntes szakaszvezető.

Személyi hírek. **Jeszeniczei Jankovich Ferenc** ezredes, volt ezredparancsnokunk, doberdói **Breit József** altábornagy hadosztályparancsnok szabadsága tartama alatt szeptember hó 8-tól számítandó négy hétre a hadosztály parancsnoksággal volt megbízva. **Breit** altábornagy négyheti szabadságát félbeszakította, s így szeptember hó 28-án ismét átvette a hadosztály-, **Jankovich** ezredes pedig a 78. dandár parancsnokságát.

Nyékhegyi Ferenc ezredparancsnok, szeptember 1—14-ig a wieni gáztanfolyamba volt vezényelve. Távolléte alatt az ezredparancsnoki teendőket **Buday Béla** őrnagy vette át. **Nyékhegyi** bevonulásakor szeptember hó 28-ig az ezredparancsnokság megtartása mellett a 77. dandárparancsnokot helyettesítette.

Neuhriker László alezredes, szabadságáról bevonult, s ismét átvette az I. zászlóalj parancsnokságát. Szabadsága tartama alatt az I. zászlóalj parancsnoka **Paksy Ernő** százados volt.

Élthes Endre dr., főorvos és **Vincze Ferenc** hadnagy, szeptemberben a wieni gáztanfolyamban vettek részt.

A műszaki század parancsnokságával **Naményi Koncz Nándor** hadnagy lett megbízva.

Martinka József főhadnagy tanulmányi szabadságáról bevonulván, a II. zászlóalj segédtiszti teendőket **Byszt Róbert** hadnagytól átvette, aki ismét visszakerült az erzedtörzshöz.

Vad Dezső hadnagy az 1., majd a 6. század, Simon Pál hadnagy IV. géppuskás századbeli hadnagy a III. géppuskás század parancsnokságával lett megbízva. Junger Győző hadnagy a kétheti készülő tanfolyam elvégzése után az ezredhez bevonult.

Jáger András hadnagy, a IV. géppuskás század parancsnoka a hadsereg géppuskás tanfolyam parancsnokságához oktatóul lett vezényelve, s töle a IV. géppuskás század parancsnokságát Schilhabel Ernő hadnagy vette át.

Strausz László hadnagy a központi táviró-iskolából bevonult és az ezred telefon szakaszához, mint ezredtelefon tiszt nyerte beosztását.

Vörös Jenő százados, gazdászati előadót szabadsága tartama alatt Sáczay Gábor hadnagy, a III. gazdasági hivatal főnöke helyettesíti, Kovács Lajos hadnagy, I. gazd. hiv. főnök szabadsága idején teendőit, dr. Kabos Armin hadnagy, gazdatiszt viszi, a II. gazdászati hivatal vezetésével pedig az ezredhez bevonult Báthy Bálint hadnagy, gazdatiszt lett megbízva.

Magassy Zoltán százados, a 10 ezredtől bevonult s átvette a II. zászlóalj parancsnokságát.

Kis Orosz László hadnagy az 1. század parancsnoka a 6., Mándy Bertalan hadnagy a 6. század parancsnoka a 3.- és Papolczy Zsigmond hadnagy a III. zászlóalj gázlisztje a 11. századhoz került. Mindhárom ideiglenesen helyettesitettek.

Az ezredhez a menetiképző csoportból bevonultak: előbb Bercsényi József hadnagy (12. század), később Streit Béla hadnagy (1. század), Kristó Lajos hadnagy (2. század), Lukács Gusztáv hadnagy (7. század).

Werthheim Ernő e. ü. zászlós az ezredhez áthelyeztetett és Mehrienger Nándor e. ü. hadnagy, a hadosztályvonathoz vezényeltetett.

Schreiber János százados ezred segédtiszt távozásával az ezred segédtiszt teendőket Nemes Aladár főhadnagy, ezred másodsegédtiszt végezte.

Szécséner Sándor hadnagy tanulmányi szabadságáról bevonult s az ezredtörzshöz lett beosztva. Karsa a Károly főhadnagy tüzérségi iskolába vezényeltetett. Kaiser Antal dr. orvos, más csapatesttől ismét az ezredhez került.

Bartalits Akos zászlós, robbantó tanfolyamba volt vezényelve, Rácz István hadnagy a 12. századtól az aknavető osztaghoz, Ujjalussy József zászlós a IV. géppuskás századtól az V. géppuskás századhoz lett áthelyezve.

Az I. zászlóalj segédtisztiséget a szabadságra távozott Gerecz Sándor hadnagy, I. zászlóalj segédtisztől Vilim Zoltán hadnagy vette át.

Breit Vince zászlós a III. zászlóalj törzstől az ezredtörzshöz áthelyeztetett, onnan szabadságra távozott s ez idő alatt kórházba került. A III. zászlóalj gáztisztiségevel Lépes István zászlós lett megbízva.

Szabó László főhadnagy a honvéd rohamzászlóaljtól az ezredhez bevonult, innen szabadságra tért s szabadsága letelte után a 9. honv. pótzászlóaljhoz lesz beosztva.

Tanfolyami szabadságról bevonultak Martinka József főhadnagy, Junger Győző, Mihalik Zoltán, Vad Dezső, Keifner Ferenc, Sterbák Gyula, Jendruscsik József, Remisovszky Ferenc, Vilim Zoltán és Szécséner Sándor hadnagyok.

Kórházból bevonultak: Fülöp Dezső egyévi önkéntes őrmester és Boruch Béla hadnagy.

Oroszlósgázból hazatért tisztek, tisztjelöltek és egyévi önkéntesek. Ismét a következők hazajöveteléről értesültünk: váradi Szakmáry Géza, alezredes (azóta ezredes), Bohátka Mátyás százados, Hanyai László százados, Szalay Lajos főhadnagy, Csermel Emil őrnagy, Mohács Miklós hadnagy, Tóth Arpad hadnagy, Kail Zsigmond hadnagy, Soltisz Lajos hadnagy, (most főhadnagy), Elfenbein Ferenc hadnagy, Weisz Arthur dr. hadnagy, Róth Rezső hadnagy, Perl Sándor hadnagy, Róth Armin hadnagy, Glück Sándor dr. hadnagy, Kolonay János hadnagy, Kriszta János százados, Ribáry Ferenc hadnagy, Ujjalussy József zászlós, Szoklovsky Géza zászlós, Friedmann Henrik zászlós, Kerekes Albert zászlós, Dudás András zászlós, Hanusovszky Sándor egyévi önkéntes szakaszvezető és Diener Jenő hadapró-jelölt.

Halálozás. Horváth Gyula 1. századbeli törzserőmester augusztus hó 12-től szeptember hó 3-ig 14 napi üdülési szabadságot nyert az ezredtől 10 utazási nappal. Mint részvétellel értesülünk, szabadsága alatt tüdőgyulladást kapott és rövid szenvedés után Kassán meghalt. Horváth a hadjárat kezdetén jött a harctérre, ahol kisebb-nagyobb megszakításokkal huzamosabb időt töltött. Egy ízben megsebesült. Vitéz és bátor magatartásáért az I. és II. osztályu ezüst és a bronz vitézségi éremmel lett kitüntetve. A szülőföld hantja borítja koporsóját, mely alatt békében nyugodjék a szeretett és hős bajtárs.

Új tiszthelyettes. Az ezredparancsnokság Oláh Károly 1. századbeli törzserőmestert szeptember hó 20-ával tiszthelyettesé léptette elő.

Önkéntesek beosztása. A menetiképző csoporttól folyó évi szeptember hó 17-én bevonult: Theiner László e. é. ő. tizedes és Benes István e. é. ő. őrvezető a 11. századhoz, Thuránzky József e. é. ő. őrvezető a 9. századhoz, Dufinecz Gyula e. é. ő. honvéd a 7. századhoz és Scholcz Lajos e. é. ő. honvéd az 1. századhoz osztatott be. A pótzászlóaljparancsnokságtól bevonult Butalha Győző e. é. ő. szakaszvezető a 10. századhoz és Kalfier József e. é. ő. szakaszvezető a 9. századhoz lett beosztva.

Végzetes szerencsétlenség. Kacsmarik János I. géppuskás századbeli honvéd lovait legeltette a sziklás terepen. Utána itatni vezette őket, mialatt a hegyi uton megcsuszott s egy olasz petárdára esett, mely felrobbant alatta. Nyomban meghalt. A vizsgálat azonnal megindult, de senki sem terhelhet a felelősség. Véletlen halála a mi gyászunk is, mert hiszen minden veszteség csak tájdalommal érint mindnyájunkat. Isten áldása lebegjen sirhantja fölött!

Tanfolyami szabadságra mentek Tóth József főhadnagy, Kinlovits Jenő, Telkes Imre, Baráth Pál, Hermann József hadnagyok, Ujjalussy József zászlós és Virághalmy Jenő e. é. önk. szakaszvezető.

Elölépítetések. Az ezredparancsnokság kiváló magatartásuk és a legénység előtti példás magaviseletük elismerésüül előléptette: *Törzsörmesterré:* Zahornaczki György (Margitfalva) örmestert. *Egyéves önkéntes örmesterré:* Reisinger Károly (Miskolc), Gajdos Ede (Diósgyőr), Vilinszki István (Parno), Frölich Samu (Benedekfalva), Pálmai Károly (Igló), Eggenberger Richard (Igló), Kovács Gyula (Tiszaberczel), Boroviczenyi Nándor (Korompa), Bördi Imre Dicsőszentmarton és Fekete István Dánosközeg, e. é. ő. szakaszvezetőket. *I. oszt. számvivő altiszt örmesterré:* Herz Zsigmond (Brassó) II. o. számvivő altiszt szakaszvezetőt. *Örmesterré:* Maszlonka András (Igló) címzetes örmestert. *Egyéves önkéntes szakaszvezetővé:* Büdy Miklós (Miskolcz), Havrilla Antal (Gálszécs), Kucsá József (Gálszécs), Dolyák Mihály (Oszelec), Dunai József (Kassa), Czikk Géza (Kassa), Kovács István (Tiszaberczel), Holaczky György (Kassa), Ivancsik Jenő (Kassa), Paulicincz Miklós (Tarajvágás), Burger József (Pelécs), Utlványi Arpad (Igló), Mikó Róbert (Magyaraszlavicza) és Muntyan Lajos (Orsova) e. é. ő. tizedeseket. *Szakaszvezetővé:* Hie József (Orczifalva), Bajer János (Vecsés), Papp Lajos (Novaj), Czinczula László (Kassa), Kiss Károly (Versecz), Szennyes Arpad (Nagybocskó) és Gerba Aladár (Nagymihály) tizedeseket. *Egyéves önkéntes tizedesse:* Rákos József (Eperjes), Demke Ferenc (Kassa), Molnár Tibor (Pozsony), Paska S. Lajos (Pöstyén), Székely Odón (Kassa), Macsuga János (Aranyhida és Wolt Dezső (Ménhárt) e. é. ő. ö. örzvetőket. *Tizedesekké:* Farkas Zoltán (Tiszatarján), Kecskeméti Arpad (Gagybátor), Besenyei János (Besenyőtelek), Adám Lajos (Delek), Schnitzer Sándor (Abaujszántó), Markó Mihály (Kiskozár), Balogh Imre (Füzérkajata), Simon József (Hort), Molnár Márton (Mezőkövesd), Krolák András (Tapolca), Kenderesi Gábor (Budpalád), Nikes András (Mezőkövesd), Heimlich Vilmos (Szalóka), Fündik György (Oros), Remisovszki István (Szögliget), Zsoldos Lajos (Szilicze), Orosz Miklós (Hernádvecse), Barth József (Székelyzombor), Mester Albert (Székelymúza), Soponyai István (Versecz), Domonkos Sándor (Szikszentmárton), Sára Tódor (Gyergyóalfalu), Lovász János (Alsóbökény), Bodor Károly (Gyimesfelsőlök), Klein Lajos (Gesztely), Oberländer Rezső (Tóalmás), Tóth József (Alsószend), Bergmann Béla (Vác), Zámboi György (Kassa), Ujvárosi Ferenc (Deés) és Buda Károly (Nagyszeben) örzvetőket. (Folyt.)

Küttetések. I. osztályu ezüst vitézségi érmet kaptak: Bebak György (Vásárhely), Zenovicz Zénő zászlós (Kassa), Bajusz József honvéd (Alsóméra), Matusz János honvéd (Boldogkőváralja), Andreicsik Adolf (Merény), Zsilosnyek András (Alsógereben), Winter József szakaszvezető (Eperjes), Jencsik József szakaszvezető (Zebegnye), Lempner József (Szikszó), Lipai Imre tizedes (Kassa), Rabek Révi Ferenc zászlós (Kassa), Antonyák Miklós (Kalenó), Ivancsák József örzvető (Leibitz), Tasnádi József tizedes (Vatta), Lesnyák István honvéd (Csütörtökhegy), Osztopják János (Sárospatak), Szmrék Jabab Ujlublói honvédek és Diel Keresztély szakaszvezető (Szeghegy), Brilla János (Zsigra), Namodi

István (Jászentandrás) honvéd, doberdoi Breit Vince zászlós (Brisist), Hermann József hadnagy (Patáhaza) és Fábian Ferenc. e. é. önkéntes örmester (Podolin). *II. osztályu ezüst vitézségi érmet kaptak:* Labuda András (Szepesmindszent), Bertkó György (Likavka), Szokol András (Oros), Kmezc Mihály (Vécse), Kelemen József (Kömlő), Gyurina György (Kapisó), Murin Károly (Verbó), Tancsi Mihály (Bigaró), Eperjesi Márton (Hernádtihany), Hanuscák Mihály tizedes (Órdarab), Krinszki József örzvető (Eger), Hudaček Imre (Landok), Lichvarcsik Mihály (Pusztamező), honvédek Leskó Gyula tiz. (Bölsze), Suhács János (Nyiregyháza), Gazdacskó András (Tölygszék), Aranyossi István (Emőd), Szekeres Ferenc (Szarvasdede), Tóth Imre (Kánacsod), Lupcsó György (Várjeszenő), Mező Péter Tarcál, Petrunya József (Felsőzalánc), Platkó István (Dedefalva), honvédek. Östereicher Sándor örmester (Csány), Csordás Gyula tizedes (Vaskoch), Susza András örzvető (Nádasd), Pavlik Gyula tizedes (Hidasnémeti), Pejkó János (Domoszló), Tóth Gusztáv (Debrőd), Fritsz János (Laborvég), Péga Pál (Sacza) Bugyák András (Hidegpatak), Klubert József (Szinna), Berger Lajos (Avasujváros), Kovács Mihály (Kisporuba), Menáng János (Fületeike), Nagy Sándor (Egerpatak), Csurilla János (Hidvégárdó), Tamás János (Batiszfalva), Novorolszki Mihály (Frigyesvágás), Lédig Adám (Mezőberény), honvédek. Molnár János tizedes (Csidkénészközéplak), Darabant György örzvető (Szatmár), Póos István tizedes (Batonya), Kabos Armin dr. (Liptószentmiklós), Novák István (Osdola), Kicsány József (Luszna), Mikulaj János (Kissáros), Matyi András (Kövágó), Utassi István (Bükszenterzsebet), Paulik Adolf (Királymező), Hnigyák László örzvető (Biharó), Bálint Lénárd (Sári), Cvehilár József (Sóbánya), Kovács Balázs (Kunsztmárton), honvédek. Imre Péter örzvető (Hajdudorog), Hajducsko József (Bércfalva), Sabák János (Nagykemence) Nyesty György szakaszvezető (Szinérválja), Posivák Félix (Szorokó), Román Pál (Bánóc), Szecsódi János (Budapest), Dankanics Mihály (Fogarás), Kondás Mihály (Tarnaórs) honvédek. (Folytatjuk).

^ Kilencs Honvédek

legközelebbi Karácsonyi számára felhívjuk a figyelmet. Hirdetéseket jutányos áron felvesz a Dunántúl (Wessely és Horváth) nyomda r. t.

A Kilencs Honvédek

állandóan 4 ezer, az ünnepi számok 6—7 ezer példányban jelennek meg.

A Kilencs Honvédek

nemcsak egész országban, hanem Németországban is el van terjedve.

A Kilencs Honvédek

a Dunántúl (Wessely és Horváth) nyomdájában is kaphatók. Egyes szám ára 1 korona.

A Kilencs Honvédek

előfizetésével vagy egyes számok megvételével nemes célt támogatunk.

OROSZ FOGSÁGBÓL HAZATÉRTEK.*

(Folytatás).

Legát József Szepesolaszi, Jaszos Antal Svudlér, Janse Lajos, Királyporuba, Ferlferger Mátyás Tátraalja, Biró Gusztáv Zakovács, Király János Jékelfalu, Hlinka Mihály Harsód, Breja József Alsólápos, Duka József Agostháza, Dicz József Berkenyéd, Flórich Bálint Kluknó, Gaszu Kálmán Lőcse, Dorcsák János Nagykunfalu, Cziczák Mihály őrmester Olubló, Lozik Jakab Bélakorompa, Opus János Gerlachfalu, Bukát Mihály Detrefalu, Benkó Mihály Nagysóvár, Bukovinszki Ferenc szakaszvezető Igló, Palocska József Ujvár, Thur Maczkovlyák János Kolysó, Hliba István Prakkfalva, Fedorkó János Enfalva, Szilyó András Kassa, Juraskó András Kúcerpeklén, Fenyő János Kecskóc, Gula Fedor őrv. Vidrány, Gorony Mihály Hline, Greguskó János Csorba, Grich Jakab Polonca, Domlya Vaszil Mikó, Dubeczki János Kassabéla, Asztalos Károly Panyola, Farenkó András Szaláncujváros, Koromfeld Márkus Hosszuvid, Jordán Bertalan Eperjes, Kaszily János Vichodna, Jaskó János Benkőfalva, Jancsó Márton tizedes Vichodna, Gloncz József Tomor, Gregos András Hervartó, Duczár István Vegesarló, Ferkó József Szinyor, Firca Pál Sztankóherbán, Farkas Mihály Gagyvendégi, Drencsák Mihály Kassaujfalu, Dzatko János őrzvezető Vehécz, Dziák János Tapolylipó, Kendra János Komlós, Kocsala István Kisszeben, Bodnár János Sz. dikert, Barankó György Szellő, Bissz János Jánosvölgye, Horváth István Kisszeben, Hubák Mihály Varannó-hosszuzemő, Riskó Mihály Györke, Korechnyák András Alsó-kicsiny, Papháza, Felsővízköz, Kerékgyártó János e. ő. ő. tizedes Mályi, Forberger János Iglóhuta, Dudinszki István Lőcse, Forisch János Jékelfalu, Farkasovszki István Szepesárok, Dzurila (Szikiba) András Valcsó, Nalepka János Alsólápos, Pompa János Taporc, Laszko János Hernádfő, Lipták Alajos Szepesolaszi, Bodnár István Csutósthely, Graszán Miksa Igló, Grenya Matusz Hernádfalu, Dlugos Márton őrv. Farkasfalva, Dufala József Szepesjakabfalva, Leskó János Iglóvaatak, Leszni Károly Major-

ka, Budai József Hernádfalu, Bartkó András Kisvár, Madanszki Pál Kalárs, Mulik Pál Szepesalmás, Malinyák József Beharócs, Gura György Szepesszentpál, Fedorkó Mihály Kapipálvágás, Fula Albert Liszkófalva, Forgács József Rozgony, Filyó János Kapipálvágás, Gregoczki Ferenc szakaszvezető Rákócászund, Gloth Alajos Hanusfalva, Gönci Miklós Ászaló, Gulyás András Leteny, Duska Stefan Somi, Dramba Mihály Jaratka, Jankov József Kuti, Jajkalyuk Miklós Tiszalánka, Akos András tiz. Vizecely, Jován András Onga, Juszkó János Alsókörtvelyes, Juracsik József Keresztcsüspöki, Gunder János Felsővárkony, Gorda Mihály Sápöny, Dancselt György tizedes Háromviza, Andrejko Andriás szakaszvezető Felsőzlécs, Esztocsik Mátyás Berkin, Ficiz Román József Középszűcs, Daczinycz Péter Kis kirba, Damajkó András Gellérd, Darák József szakaszvezető Kanaj, Delonyák Adám Rokítófalva, Kovács Sándor Nagykálló Kmeiz András Benyék, Kuharsik Jakab Felsőkányá, Balogh Ágoston Büdszenterzset-t, Bialincsik Mátyás Kristonfalva, Azari András Abaujvár, Nedbáb Márton Dóvallo, Ambrus László Vajoi, Kocsár János Láda, Kórhonyák József őrzvezető Sobánya, Kudranics Mihály Leskőcz, Kunfal János Okulicsnó, Közszeghi János Halmár, Czinczula Mihály Palócza, Betyák András szakaszvezető Huti, Bucskó Vazul Gereb, Balóts Ferenc Nagyrovzagy, Árendás András Huszpeklár, Csarvnyák József Szentbessenő, Dudás János Szakaly, Czuper Mihály Csuez, Demeter Mihály Mária-kút, Bindász András Pány, Droppa Mihály Okulicsni, Galkó Mihály Pusztacalgó, Gabacs András Kende, Matkolics Mihály Radona, Devecskó Vrabecz János Okulicsnó, Gergely Miklós Hidvégárdó, Dendig József Dóvaló, Demcsák János Opálhegy, András Márton Ilyanó, Bazela Márton Verbicz, Darida Péter Hirip, Czello Mihály Likonka, Hodonics András Ungvár, Dobroka György Altóevercsnyé, Demter János Papháza, Drezdinya János Görögvágar, Göboly András Onga, Balogh István Nagykemence, Blaskó Ágoston tizedes Szalánchuta.

* Ahol a rendfokozat nincs feltüntetve, ott honvéd értendő.

(Folytatjuk.)

Szerkesztői üzenetek.

— Lapunk ezen számát szeptember hó 30-án zártuk le. —

F. hadnagy. Köszönet. A mai számban közöljük. Örülünk a folytatásnak. — **Sz. J.** Nyáradmagyaros. Megemlékezése nagyon kedves. Más helyen közöljük hirt a bőkezű hősök sirjáról. — **G. S.** Ez a felmentés nem érvényes. Csak a póttésnél vesszük figyelembe. Legközelebbi számunk Karácsonyra fog megjelenni. A papirhiány miatt nagy nehézségekkel küzdünk. Bár az volna az utolsó szám, amelyben csak a békéről zenghetnénk. — **S. Kapos** főszámvivő betegen kórházba került. — **Honvéd.** Panaszával forduljon szolgálati úton az ezredparancsnoksághoz. Sok eset bizonyítja, hogy az ezredparancsnokság intézkedésének mindig megvolt a kedvező eredménye. Az alispáni hivatalok minden esetben közzölték az eredményt. Ha kérelme jogos, akkor családja is megkapja a hadisegélyt. — **Levél.** A pótzászlóalj parancsnokának helyettese most

Némethy Kálmán őrnagy, a segédtiszt Esztel József százados. Gyuk százados mint ez időszert harctéri szolgálatra alkalmatlan, hathavi irodás szolgálatra alkalmasnak minősítették. — **Szabolcsi.** Jaschko Géza százados április 1-ig van felmentve. — **M. J. Pécs.** Jól csó megemlékezéséért halás köszönet. Ezuton nyugtazzuk a 30 K. előfizetést. Szives üdv. — **Májusia.** Aból a dinnyéből ide is küldhetne, legalább nem kellene őrizni. Mind jól vagyunk. Meleg üdvözet. — **Zászlós.** Ugy tudjuk, hogy Barcs Pál zászlós, mint semmiféle szolgálatra nem alkalmas, szabadságot adott. — **H. szd.** Ha a 6 gyermek kiskorú, akkor megszerezheti az igazolványt és más beosztásba helyezik. Csak az élő gyermekeket vesszük tekintetbe. — **Othton.** Ezredünk-nél a szabadságok sorjában folynak s azért hiáβαvaló fáradtság kérvényt intézni az ezredparancsnoksághoz, mert annak kedvezményt csakis nagyon súlyos és már a szabadsághoz közeledő időkitöltése után lehet eredménye. Szabadság meghosszabbítást pedig egyáltalában nem engedélyeznek.

A szerkesztésért felelős:

a magy. kir. 9. honvéd gyalogezred parancsnoksága.

Dunántul (Wessely és Horváth) Nyomda R. T., Pécs.